

Reflektionsmaterial till kunskapsstödet **Bedöma risk och behov för barn och unga som begår brott eller har annat normbrytande beteende**

För fördjupning och diskussion i arbetsgrupper



Syftet med detta reflektionsmaterial

- Fördjupa kunskapen om risk- och skyddsfaktorer.
- Öka förståelsen om samspelet mellan risk- och skyddsfaktorer.
- Stimulera till diskussion och reflektion om hur kunskapen kan användas i arbete.

Bedöma risk och behov för barn och unga som begår brott eller har annat normbrytande beteende

Kunskapsstöd för socialtjänsten



Till dig som ska planera och leda diskussionerna

- Börja med att alla förbereder sig genom att läsa hela kunskapsstödet innan första tillfället.
- Bestäm hur många tillfällen och hur mycket tid ni vill avsätta för att arbeta med materialet. Lämplig omfattning är cirka tre timmar, vid ett eller flera tillfällen.
- Utse en mötesledare som leder diskussionerna och samlar ihop reflektioner och synpunkter.
- Bestäm vad ni vill följa upp och utveckla i ert arbete.
Vad är nästa steg?

Vad är normbrytande beteende?

Kapitel 1,
sid 16-17



- Diskutera begreppet normbrytande beteende och hur det definieras i kunskapsstödet.
- Vad tycker ni är ett normbrytande beteende hos yngre barn?
- Vad tycker ni är ett normbrytande beteende hos ungdomar?

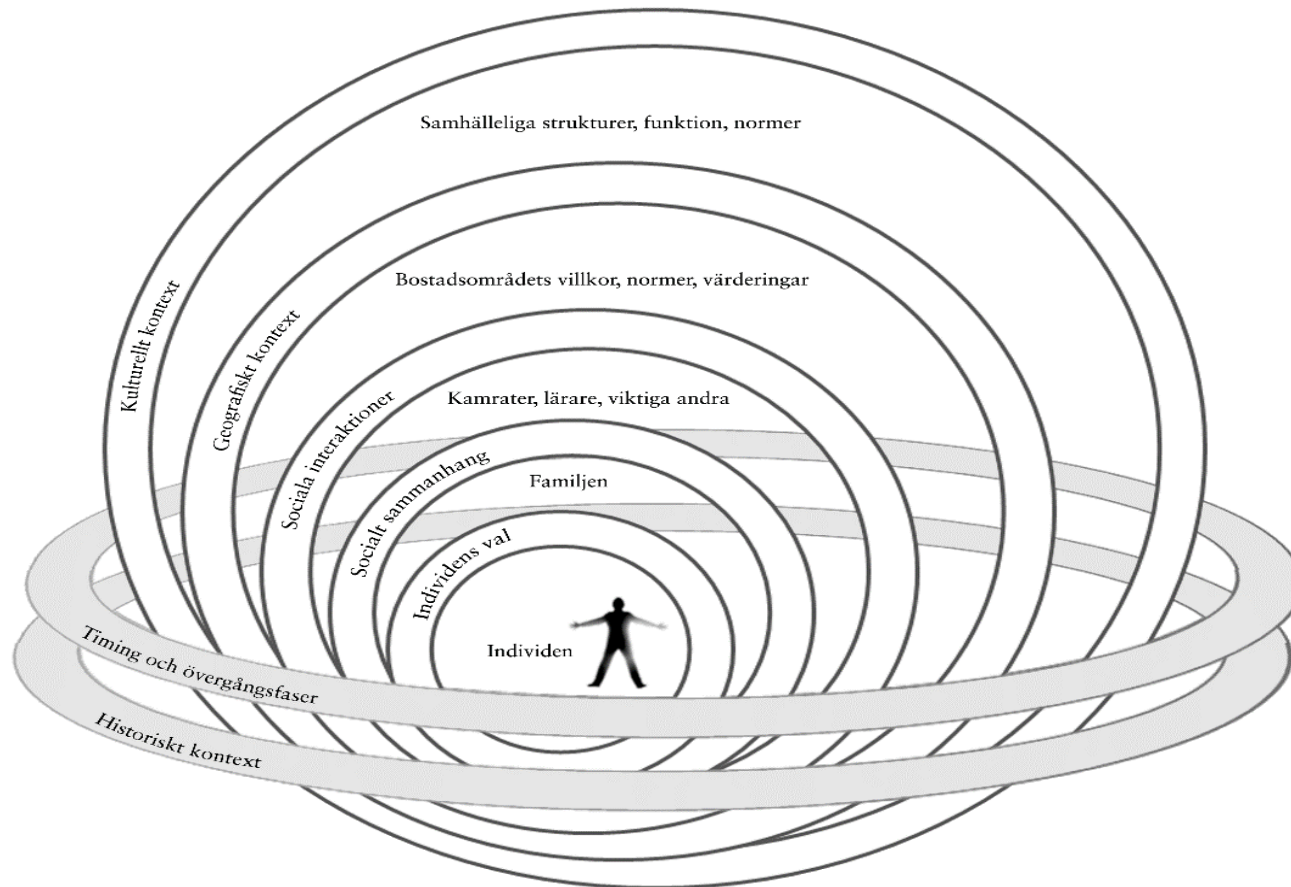
Risk- och skyddsfaktorer för normbrytande beteende



- Vad menas med en riskfaktor?
- När blir ett beteende hos ett barn eller ungdom en riskfaktor? Diskutera och ge exempel.
- Vad menas med en skyddsfaktor?
- Hur kan en skyddsfaktor fungera? Diskutera och ge exempel.

Samspelet mellan risk- och skyddsfaktorer på olika nivåer

Kapitel 2,
sid 25–49



Den här figuren kan vara till hjälp när ni diskuterar frågorna i bild 7 och 8.

Andershed & Andershed 2013

Samspelet mellan risk- och skyddsfaktorer



Diskutera och ge exempel:

- Vilka risk- och skyddsfaktorer finns i er kommun eller stadsdel?
- Hur kan risk- och skyddsfaktorer på olika nivåer påverka varandra?

Samspelet mellan risk- och skyddsfaktorer

Kapitel 2,
sid 25–49



- Barn som har samma normbrytande beteende kan ha olika kombinationer av riskfaktorer. Diskutera barns olika vägar in i normbrytande beteende.
- Diskutera och ge exempel på hur olika riskfaktorer kan ha olika betydelse under ett barns utveckling.

Olika typer av risk- och skyddsfaktorer

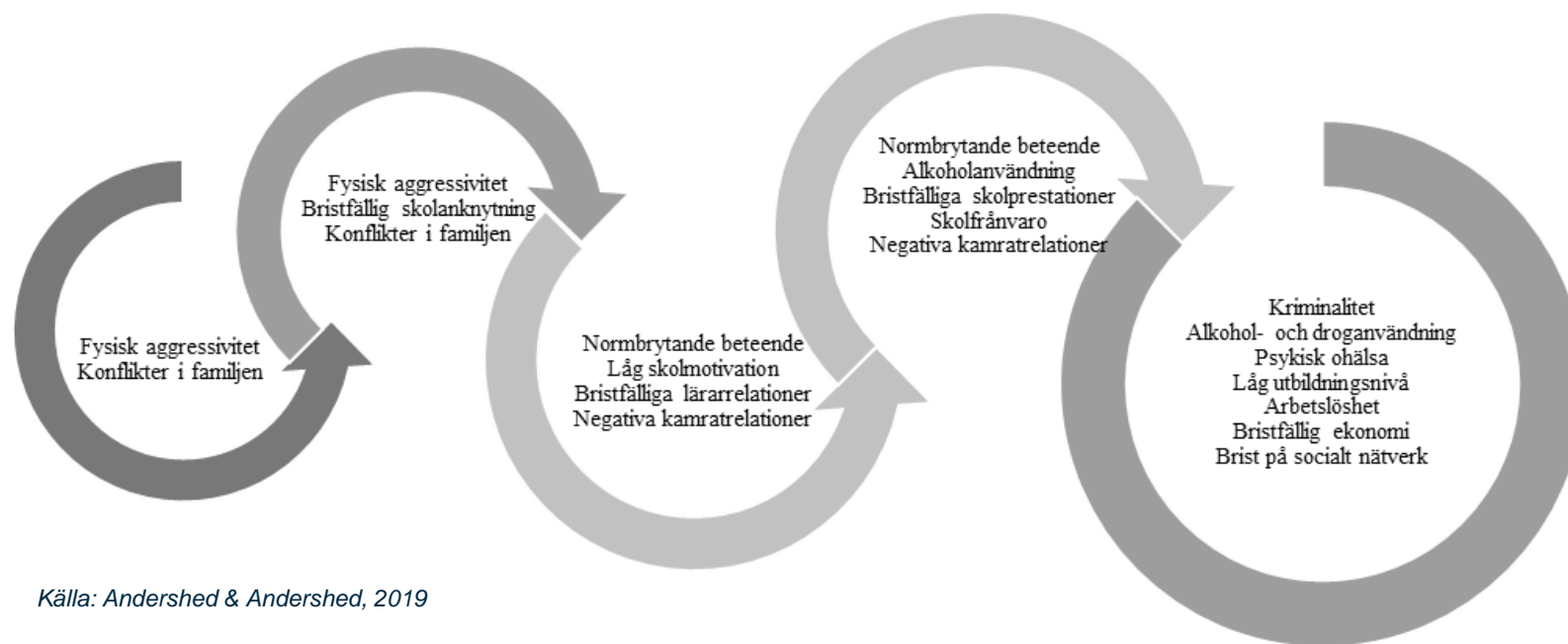
Kapitel 2,
sid 25–49



- Ge exempel på riskfaktorer som är föränderliga och möjliga att påverka. Diskutera hur de ökar risken för ett normbrytande beteende.
- Diskutera och ge exempel på hur riskfaktorer kan initiera eller upprätthålla ett normbrytande beteende.
- Ge exempel på direkta och föränderliga skyddsfaktorer. Diskutera hur de kan motverka utvecklingen av ett normbrytande beteende.

Kumulativ kontinuitet – fler riskfaktorer ger högre risk

Kapitel 2,
sid 25–49



Källa: Andershed & Andershed, 2019

Den här figuren kan vara till hjälp när ni diskuterar frågorna i bild 11.

Kumulativ kontinuitet

– fler riskfaktorer ger högre risk



Diskutera följande slutsatser och ge exempel:

- En riskfaktor ökar risken för fler riskfaktorer.
- Antalet riskfaktorer har större betydelse än enskilda riskfaktorer för att ett normbrytande beteende fortsätter att utvecklas.
- Även skyddsfaktorer kan fungera kumulativt. Diskutera och ge exempel.

Utreda barn och unga med normbrytande beteende

Kapitel 3,
sid 50–57



Diskutera och reflektera:

- Vad innebär det att ha ett helhetsperspektiv på barn och unga som begår brott?
- Hur kan kunskapen om risk- och skyddsfaktorer för normbrytande beteende vara ett stöd i utredningen?
- Hur kan kunskapen om risk- och skyddsfaktorer användas i mötet med barn, unga och deras föräldrar?

Identifiera risk- och skyddsfaktorer

Kapitel 4,
sid 58–61



Diskutera hur ni arbetar för att identifiera risk- och skyddsfaktorer och hur de påverkar barnet/den unge.

- Hur tar ni reda på hur omfattande och allvarliga riskerna är?
- Hur tar ni reda på hur omfattande och fungerande skyddet är?
- När kan det vara lämpligt att använda standardiserade bedömningsmetoder. Vad har ni för erfarenheter? Vad kan vara viktigt att tänka på? Diskutera och ge exempel.

Analys och bedömning

Kapitel 4,
sid 62–64



- *Bedöma risk:* Hur gör ni för att bedöma hur hög risken för fortsatt normbrytande beteende är?
- *Bedöma behov:* Hur gör ni för att bedöma vad som behöver förändras för att minska risken för normbrytande beteende?
- *Bedöma mottaglighet:* Om det behövs insatser från socialtjänsten, hur tar ni reda på barnet och familjens drivkrafter samt vilja och förmåga till förändring?

**Mer information finns på:
www.socialstyrelsen.se**